ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНСТИТУТ КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ КАФЕДРА «ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ»

Лабораторна робота № 2 з дисципліни «Операційні системи»

Тема: «Основи сучасної термінальної міжкомп'ютерної взаємодії»

Виконав:

Студент групи AI-202 Матненко Станіслав Володимирович **Мета роботи**: придбання навичок із сучасної термінальної взаємодії між різними операційними системами на прикладі ОС Windows та ОС Linux.

Завдання до лабораторної роботи

2.1 Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи

- 1. Перевірте наявність мережевого з'єднання між вашим локальним комп'ютером та віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189
- 2. Встановіть програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.
- 3. Запустіть програму PUTTY. EXE та налаштуйте з'єднання з віддаленим сервером: IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH.
- збережіть налаштування з урахуванням вашого прізвища та імені за назвою OS Linux Прізвище Ім'я латиницею, наприклад, OS Linux Blazhko Oleksandr
- 4. Встановіть з'єднання з віддаленим сервером Linux, використовуючи логін та пароль, наданий вам лектором.
- 5. Після успішного входу до ОС виконайте команду визначення поточного імені користувача.
- 6. Визначте мережеву адресу сервера, з якого ви увійшли до віддаленого серверу.
- 7. Визначте назву псевдотерміналу користувача.
- 8. Визначте назву поточного каталогу користувача.
- 9. Перейдіть до каталогу /etc
- 10. Визначте вміст каталогу /еtc
- 11. Перегляньте вміст файлу з обліковими записами користувачів
- 12. Поверніться до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого повернення командами pushd та popd
- 13. Перейдіть до каталогу, який ϵ на рівень вище (до батьківського каталогу)
- 14. Перегляньте вміст поточного каталогу
- 15. Змініть пароль вашого користувача.

2.2 Обмін повідомленнями в ОС Linux

- 1. Встановіть з'єднання з віддаленим Linux-сервером
- 2. Домовтеся з представником вашої команди про обмін повідомлень
- 3. Напишіть повідомлення представнику команди, в якому буде вказано ваше та його прізвище, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.

2.3 Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу

Знаходячись на віддаленому Linux-сервері в своєму домашньому каталозі, ініціалізуйте Git-репозиторій, виконавши команди:

- 1. Ініціалізуйте системний прихований каталог Git, використовуючи наступні команди:
- git config --global user.name "Ваше Імя та Прізвище"
- git config --global user.email Bau E-Mail
- git config --global init.defaultBranch main git init
- 2. Клонуйте існуючий GitHub-репозиторій, створений в лабораторній роботі No1, використовуючи наступні команди:
- git clone https://github.com/ПовнаНазваРепозиторію

3. Виконайте команди перегляду вмісту створеного каталогу Git-репозиторію

2.4 Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linux-сервером та GitHub-репозиторієм

- 1. Створіть в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем та ім'ям в латиницею, наприклад, Blazhko Oleksandr.txt
- 2. Запустіть в ОС Windows програму термінального рядка СМD
- 3. Встановіть програму віддаленого копіювання файлів PSCP.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.
- 4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажте створенний раніше файл у каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері.
- 5. Знаходячись в ОС Linux, в каталозі Git-репозиторію, зареєструйте завантажений раніше файл в репозиторії, виконавши команду: git add Назва файлу
- 6. Зафіксуйте зміни в репозиторії, вказавши коментар до цих змін, виконавши команду:
- git commit -m 'будь-який коментар про нову версію вмісту репозиторію'
- 7. Перешліть зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду: git push
- 8. Зайдіть на https://github.com, перегляньте вміст віддаленого GitHub-репозиторію та переконайтеся, що зміни успішно виконано.

Хід роботи

- 2.1 Робота з віддаленим Linux-сервером через термінальний режим роботи
- 1. Перевірте наявність мережевого з`єднання між вашим локальним комп`ютером та віддаленим сервером Linux, який знаходиться за мережевою адресою з IP = 91.219.60.189

```
Командная строка

Microsoft Windows [Version 10.0.19042.804]

(c) Корпорация Майкрософт (Microsoft Corporation), 2020. Все права защищены.

C:\Users\ThinkPad>ping 91.219.60.189

Обмен пакетами с 91.219.60.189 по с 32 байтами данных:
Превышен интервал ожидания для запроса.

Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=90мс TTL=57

Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=64мс TTL=57

Ответ от 91.219.60.189: число байт=32 время=72мс TTL=57

Статистика Ping для 91.219.60.189:

Пакетов: отправлено = 4, получено = 3, потеряно = 1

(25% потерь)

Приблизительное время приема-передачи в мс:

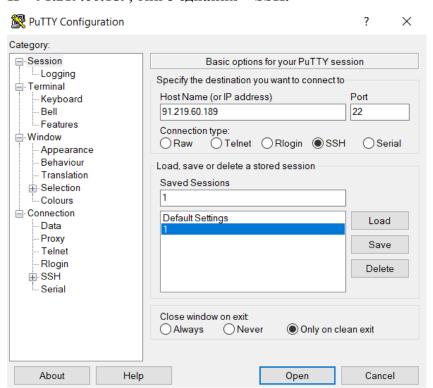
Минимальное = 64мсек, Максимальное = 90 мсек, Среднее = 75 мсек

C:\Users\ThinkPad>
```

2. Встановіть програму віддаленого доступу до ОС Linux PUTTY.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.

3. Запустіть програму PUTTY.EXE та налаштуйте з'єднання з віддаленим сервером: IP =91.219.60.189, тип з'єднання = SSH.

4. Встановіть з'єднання з віддаленим сервером Linux, використовуючи логін та пароль, наданий вам лектором.

Результат виконання:

```
matnenko_stanislav@vpsj3leQ:~ — — X

login as: matnenko_stanislav
matnenko_stanislav@91.219.60.189's password:

Last login: Wed Mar 3 03:22:39 2021 from 130-0-60-90.broadband.tenet.odessa.ua
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$
```

5. Після успішного входу до ОС виконайте команду визначення поточного імені користувача.

Для виконання вводиться команда *whoami*. Результат виконання:

```
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ whoami matnenko_stanislav [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$
```

- 6. Визначте мережеву адресу сервера, з якого ви увійшли до віддаленого серверу.:
- 7. Визначте назву псевдотерміналу користувача.

```
Для виконання завдань 6-7 вводиться команда who am i. Результат виконання: [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ who am i natnenko_stanislav pts/3 2021-03-08 03:54 (46.211.41.215) [matnenko stanislav@vpsj3IeQ ~]$
```

8. Визначте назву поточного каталогу користувача.

Для виконання вводиться команда *pwd*. Результат виконання:

```
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ pwd
/home/matnenko_stanislav
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$
```

9. Перейдіть до каталогу /etc.

Для виконання вводится команда cd < назва каталогу >. Результат виконання:

```
/home/matnenko_stanislav
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ cd /etc
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ etc]$
```

10. Визначте вміст каталогу /etc

Для виконання вводиться команда *ls*. Результат виконання:

```
[matnenko stanislav@vpsj3IeQ home]$ cd /etc
                                                                                                                                                                            GREP_COLORS kdump.conf kernel
  [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ etc]$ ls
 aditime
                                                                                      csh.cshrc
                                                                                                                                                                                                                                                                               makedumpfile.conf.sample
                                                                                                                                                                                                                                                                                 man db.conf
 aliases
                                                                                      csh.login
 aliases.db
                                                                                    dbus-1
                                                                                                                                                                                                                            krb5.conf
                                                                                                                                                                                                                                                                                 mke2fs.conf
                                                                                                                                                                            group
                                                                                 default
                                                                                                                                                                                                                            krb5.conf.d
 alternatives
                                                                                                                                                                                                                                                                                 modprobe.d
audit DIR_COLORS gshadow ld.so.conf.d gshadow ld.so.conf.d bash_completion.d DIR_COLORS.lightbgcolor gss libaudit dracut.conf binfmt.d dracut.conf dra
                                                                                                                                                                              group-
                                                                                                                                                                                                                                                                                  modules-load.d
                                                                                                                                                                                                                         ld.so.cache
                                                                                                                                                                                                                            ld.so.conf.d
                                                                                                                                                                                                                                                                                       _my.cnf
                                                                                                                                                 gssproxy libnl my.cnf.d named host.conf libuser.conf named hostname localdomains hosts locale.conf named.iscdlv.ke hosts.allow login.defs hosts.deny logrotate.conf idmapd.conf logrotate.d init.d lynx.cfg Networks
                                                                                                                                                                                                                     libaudit.conf my.cnf
 centos-release-upstream environment
                                                                                                                                                                                                                                                                                  named.iscdlv.kev
                                                     ethertypes
                                                                                                                                                                                                                                                                                 named.rfc1912.zones
 chkconfig.d
 chrony.conf
                                                                                     exim
                                                                                exports
exports.d
 chrony.keys
 cron.d
                                                                                                                                                  init.d lynx.cfg NetworkManage:
inittab lynx.lss networks
inputrc lynx-site.cfg nfs.conf
iproute2 machine-id nfsmount.conf
issue magic nsswitch.conf
issue.net mail nswitch.conf
 cron.daily
                                                                          filesystems
firewalld
fstab
 cron.denv
 cron.hourly
 cron.monthly
 crontab
                                                                                 gcrypt
GeoIP.conf
                                                                                                                                                                        issue.net mail
 cron.weekly
                                                                                                                                                                                                                                                                                 nsswitch.conf.bak
                                                                                                                                                                                                                        mail.rc nsswitch.conf.rpmnew
 crypttab
                                                                                      gnupg
                                                                                                                                                                            joe
```

11. Перегляньте вміст файлу з обліковими записами користувачів

Даний файл — passwd. Для виконання вводить команда cat < uлях до файлу>. Результат виконання:

```
[matnenko stanislav@vpsj3IeQ etc]$ cat /etc/passwd
root:x:0:0:root:/root:/bin/bash
bin:x:1:1:bin:/bin:/sbin/nologin
daemon:x:2:2:daemon:/sbin:/sbin/nologin
adm:x:3:4:adm:/var/adm:/sbin/nologin
lp:x:4:7:lp:/var/spool/lpd:/sbin/nologin
sync:x:5:0:sync:/sbin:/bin/sync
shutdown:x:6:0:shutdown:/sbin:/sbin/shutdown
halt:x:7:0:halt:/sbin:/sbin/halt
mail:x:8:12:mail:/var/spool/mail:/sbin/nologin
operator:x:11:0:operator:/root:/sbin/nologin
games:x:12:100:games:/usr/games:/sbin/nologin
ftp:x:14:50:FTP User:/var/ftp:/sbin/nologin
nobody:x:99:99:Nobody:/:/sbin/nologin
systemd-network:x:192:192:systemd Network Management:/:/sbin/nologin
dbus:x:81:81:System message bus:/:/sbin/nologin
polkitd:x:999:997:User for polkitd:/:/sbin/nologin
postfix:x:89:89::/var/spool/postfix:/sbin/nologin
chrony:x:998:996::/var/lib/chrony:/sbin/nologin
sshd:x:74:74:Privilege-separated SSH:/var/empty/sshd:/sbin/nologin
soft:x:1000:1000::/home/soft:/sbin/nologin
saslauth:x:997:76:Saslauthd user:/run/saslauthd:/sbin/nologin
```

12. Поверніться до каталогу свого користувача з використанням можливості швидкого повернення командами pushd та popd.

Для виконання першочергово виконано перехід до особистого каталогу із використанням команди *cd*. Далі виконано перехід до каталогу /etc із використання команди *pushd*, потім – до збереженого даною командою каталогу із використанням команди *popd*. Результат виконання:

```
matnenko_stanislav@vpsj3leQ:~
[matnenko_stanislav@vpsj3leQ ~]$ pushd /etc
/etc ~
[matnenko_stanislav@vpsj3leQ etc]$ popd
.
[matnenko_stanislav@vpsj3leQ ~]$ pwd
/home/matnenko_stanislav
[matnenko stanislav@vpsj3leQ ~]$
```

13. Перейдіть до каталогу, який ϵ на рівень вище (до батьківського каталогу)

Для виконання вводиться команда cd... Результат виконання:

```
/home/matnenko_stanislav
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ cd ..
[matnenko stanislav@vpsj3IeQ home]$
```

14. Перегляньте вміст поточного каталогу.

Для виконання вводиться команда ls. Результат виконання:

15. Змініть пароль вашого користувача.

Для виконання вводиться команда *passwd*. Результат виконання:

```
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ home]$ passwd
Changing password for user matnenko_stanislav.
Changing password for matnenko_stanislav.
(current) UNIX password:
New password:
BAD PASSWORD: The password is just rotated old one
New password:
Retype new password:
passwd: all authentication tokens updated successfully.
[matnenko stanislav@vpsj3IeQ home]$
```

2.2 Обмін повідомленнями в ОС Linux

- 1. Встановіть з'єднання з віддаленим Linux-сервером
- 2. Домовтеся з представником вашої команди про обмін повідомлень
- 3. Напишіть повідомлення представнику команди, а також дочекайтеся повідомлення від представника вашої команди.

Для виконання учасниками команди вводиться команда write < im' s kopucmy sa va > . Результат виконання:

```
matnenko_stanislav@vpsj3leQ:~ — — X

Last login: Sun Mar 7 15:42:42 2021 from 46.211.28.152
[matnenko_stanislav@vpsj3leQ ~]$ write borovets_vladislav
Borovets

Message from borovets_vladislav@vpsj3leQ.s-host.com.ua on pts/10 at 16:12 ...
Matnenko
EOF
```

2.3 Ініціалізація Git-репозиторію на віддаленому Linux-серверу

1. Ініціалізуйте системний прихований каталог Git, використовуючи наступні команди:

```
git config --global user.name "Bawe Імя та Прізвище"
git config --global user.email Baw_E-Mail
git config --global init.defaultBranch main
git init
```

Результат виконання:

```
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ git config --global user.name "Матненко Станіслав" [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ git config --global user.email thaumbear47@gmail.com [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ git config --global init.defaultBranch main [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ git init Reinitialized existing Git repository in /home/matnenko_stanislav/.git/
```

2. Клонуйте існуючий GitHub-репозиторій, створений в лабораторній роботі No1, використовуючи наступні команди:

git clone https://github.com/ПовнаНазваРепозиторію

```
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]$ cd /home/matnenko_stanislav/.git [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ .git]$ git clone https://github.com/ThaumBear/Operating-System.-Laboratory-Work-1 Cloning into 'Operating-System.-Laboratory-Work-1'... remote: Enumerating objects: 3, done. remote: Counting objects: 100% (3/3), done. remote: Compressing objects: 100% (3/3), done. remote: Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0), pack-reused 0 Unpacking objects: 100% (3/3), done.
```

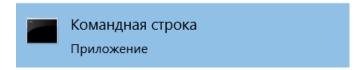
3. Виконайте команди перегляду вмісту створеного каталогу Git-репозиторію Результат виконання:

```
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ .git]$ cd Operating-System.-Laboratory-Work-1
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ ls
Лабораторна робота №1.pptx
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

- 2.4 Обмін файлами між локальною ОС Windows, віддаленим Linuxсервером та GitHub-репозиторієм
- 1. Створіть в ОС Windows порожній текстовий файл з назвою, яка співпадає з вашим прізвищем та ім'ям латиницею.

 Matnenko_Stanislav
 07.03.2021 21:38
 Текстовый докум...
 0 КБ

2. Запустіть в ОС Windows програму термінального рядка СМD

3. Встановіть програму віддаленого копіювання файлів PSCP.EXE, отримавши її через інтернет за відповідним посиланням.

₽ pscp 07.03.2021 20:42 Приложение 668 КБ

4. Використовуючи програму PSCP.EXE, завантажте створений раніше файл у каталог з Git-репозиторієм, який раніше був створений в домашньому каталозі на віддаленому Linux-сервері.

Для виконання в командному рядку вводиться команда

pscp.exe <onції> <ім'я файлу> <ім'я користувача>@<IP-адреса серверу>:<шлях до місця збереження файлу>

Результат виконання:

C:\Задание 4>pscp.exe -P 22 Matnenko_Stanislav.txt matnenko_stanislav@91.219.60.189: /home/matnenko_stanislav/.git/Operating-System.-Laboratory-Work-1 matnenko_stanislav@91.219.60.189's password:

C:\Задание 4>

Для перевірки вводимо команду ls безпосередньо в каталозі репозиторію:

[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ ~]\$ cd /home/matnenko_stanislav/.git/Operating-Syst em.-Laboratory-Work-1 [matnenko_stanislav@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]\$ ls Matnenko_Stanislav.txt Лабораторна робота №1.pptx

5. Знаходячись в ОС Linux, в каталозі Git-репозиторію, зареєструйте завантажений раніше файл в репозиторії, виконавши команду:

git add Назва_файлу

Результат виконання:

[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]\$ git add Matne nko Stanislav.txt

6. Зафіксуйте зміни в репозиторії, вказавши коментар до цих змін, виконавши команду:

git commit -т 'будь-який коментар про нову версію вмісту репозиторію'

Результат виконання:

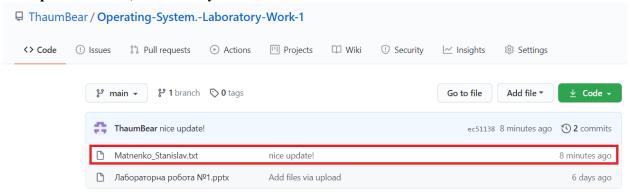
[matnenko_stanislav@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]\$ git commit -m 'nice update!'
[main ec51138] nice update!
1 file changed, 0 insertions(+), 0 deletions(-)
 create mode 100644 Matnenko Stanislav.txt

7. Перешліть зміни на віддалений GitHub-репозиторій, виконавши команду: git push

Результат виконання:

```
[matnenko stanislav@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$ git push
warning: push.default is unset; its implicit value is changing in
Git 2.0 from 'matching' to 'simple'. To squelch this message
and maintain the current behavior after the default changes, use:
 git config --global push.default matching
To squelch this message and adopt the new behavior now, use:
 git config --global push.default simple
See 'git help config' and search for 'push.default' for further information.
(the 'simple' mode was introduced in Git 1.7.11. Use the similar mode
'current' instead of 'simple' if you sometimes use older versions of Git)
Username for 'https://github.com': ThaumBear
Password for 'https://ThaumBear@github.com':
Counting objects: 4, done.
Delta compression using up to 2 threads.
Compressing objects: 100% (2/2), done.
Writing objects: 100% (3/3), 357 bytes | 0 bytes/s, done.
Total 3 (delta 0), reused 0 (delta 0)
To https://github.com/ThaumBear/Operating-System.-Laboratory-Work-1
   4a9f5e4..ec51138 main -> main
[matnenko stanislav@vpsj3IeQ Operating-System.-Laboratory-Work-1]$
```

8. Зайдіть на https://github.com, перегляньте вміст віддаленого GitHub-репозиторію та переконайтеся, що зміни успішно виконано.

Висновки.

В процесі виконання даної лабораторної роботи за допомогою програм *PUTTY.EXE*, *PTSP.EXE* та командної строки ми засвоїли навички роботи з віддаленим Linux-сервером: процеси перегляду та редагування каталогів; переміщення файлів до сервера; обмін повідомленнями із користувачами сервера.

Особисто для мене «неприємними» виявився пункт 3 завдання 2.3 — через особисті помилки у вказанні шляху до каталогу репозиторію, а також пункт 4 завдання 2.4 — через помилку "Network error: Cannot assign requested address".